

NOVETATS

BORRELL i SABATER, Miquel: *Escultures a la via pública. Girona: Diputació de Girona, 2006. 2 vol, 386 p.*

BRUGADA, Josep [coord.]: *Sarrià de Ter: El paper de la història. Girona: CCG, 2006. 536 p.*

BUENAVENTURA i PUIG, Núria: *Municipis en acció cap a la sostenibilitat. Girona: Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat. 2006. 49 p.*

CALZADA, Arcadi [et al.]: *Un país ideal: El paisatge simbolista a França. Girona: Caixa de Girona, 2006. 246 p.*

CALZADA, Arcadi; PIERA, Mònica: *El moble de l'Empordà al segle XVII. Girona: Caixa de Girona, 2006. 55 p.*

CAMPS, Eudald [et al.]: *Cinema Truffaut: Crònica d'un any, 2005. Girona: Ajuntament de Girona, 2006. 104 p.*

CANAL, Eduard [et al.]: *La forma urbana del call de Girona. Girona: Ajuntament de Girona, 2006. 92 p.*

CARRERA, Jordi S.: *Silencis: Una nova mirada a Josafat. Girona: CCG, 2006. 92 p.*

COST E46 DEINKING: *Improvements in the Understanding and Use of De-inking Technology. Girona: COST, 2006. 68 p.*

CROS, Susanna; MASGRAU, Mariona: *Banyoles, ciutat d'aigua. Banyoles: Ajuntament de Banyoles, 2006. 224 p.*

DOMENE, Joaquim: *Crònica en tres temps: 1975, 1981, 2006. Sarrià de Ter: Ajuntament de Sarrià de Ter, 2006. 32 p.*

El bisbe Margarit i la seva època. *Girona: Caixa de Girona, 2006. 87 p.*

FARRENY i BORDALLO, Nirupa: *Els peus: mapa i ànima del meu cos. Girona: Museu d'Art de Girona, 2006. 44 p.*

FERRER, Joaquim [textos]; VILÀ, Ramon [fotografia]: *Gironins d'avui: 100 personatges. Girona: Fundació Valvi, 2006. 206 p.*

FERRER, Joaquim; VIDAL, Joaquim: *Personatges de Sant Gregori al segle XX. Girona: CCH, 2006. 127 p.*

Clareta, un àngel de la Garrotxa

BERGA I BOIX, Josep.

Clareta.

Ajuntament de Sant Joan les Fonts / Diputació de Girona.

Sant Joan les Fonts, 2005.

194 pàgines.

Publicada per l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts i adaptada ortogràficament per Anna Guix (inclou un vocabulari de suport), aquesta edició ha permès recuperar una de les obres principals de Josep Berga i Boix, conegut sobretot com a pintor de l'Escola Olotina del Paisatge i que s'inicià en la creació literària gràcies a la influència de Bosch de la Trinxeria. Escrita el 1894 i publicada pòstumament el 1917, *Clareta* mostra un interessant i concret retrat de la societat garrotxina de final del segle XIX a partir de la història personal de la protagonista. L'autor ofereix també brillants descripcions paisatgístiques dignes de la mirada d'un pintor amb un magistral domini del cromatisme de la zona.

L'itinerari vital de Clareta i dels diferents personatges secundaris que l'envolten permet posar de manifest obertament els valors morals i socials que l'autor considera necessaris per construir un determinat model de país. Uns valors basats en l'home de seny, honrat, treballador, amant de la terra, humil i bon patró que són representats pel pare de la protagonista, Nofre

Vilarrassa. A partir del mosaic de models i antítops de l'entorn de la noia, doncs, la novel·la destil·la el didacticisme propi del catalanisme conservador de l'autor, que fa una lloança de l'art i la religió assumits amb moderació. Clareta és una noia angelical, de gran bellesa i sensibilitat, intel·ligent i amb bona inclinació artística. De ben jove descobreix «l'art, la vida, el moviment, la llum, el que encanta, el que commou, allò poètic, allò sublim», viu amb intensitat i sent «amb febre ardent». Aquesta ànima d'artista, però, no es deixa arrossegar per la rauxa del discurs modernista (exposat per un pintor passavolant a la novel·la), sinó que el seu és un art viscut sense excessos, que li permet mantenir-se pura com «un liri blanc que s'ostentava amb tota la fragància». De la mateixa manera, la religiositat obsessiva de la noia finalment es canalitza gràcies a la descoberta de l'amor. En un i altre cas, la mesura i el seny s'acaben imposant com a valors essencials de l'existència.

Clareta és una història ben narrada que mostra amb detall la placidesa quotidiana de la burgesia benestant protagonista, que permet viure sense pressa i posar atenció en l'evolució dels estats de l'esperit. Com és habitual en el corpus literari de l'autor, Berga i Boix en aquesta novel·la exposa les seves teories artístiques i ideològiques, i per tant ens transporta a les conviccions d'un pintor i escriptor ben aferrat a una determinada concepció de la seva època i el seu país.

Glòria Granell Nogué

Les escoles amb 100 llengües

VILA, Ignasi; SIQUÉS, Carina; ROIG, Teresa.

Llengua, escola i immigració: un debat obert.

Editorial Graó. Barcelona, 2006. 173 pàgines.

Sovint s'acusa la investigació universitària d'intemporal i sorda a la realitat. Segurament que és una fama merescuda. El llibre que presentem, però, és a les antípodes d'aquesta caracterització, perquè estem davant d'una recerca especialment oportuna, francament útil, propera i còmplice amb la pràctica i, a més, compartida: si bé I. Vila i C. Siqués treballen a la Universitat de Girona, ho fan en departaments i

àrees diferents, i T. Roig fa de mestra en una escola de Salt.

La pregunta que es troba a la línia de sortida d'aquest treball és la següent: Com es pot aconseguir que els infants i adolescents del nostre sistema educatiu desenvolupin coneixement suficient de les dues llengües oficials, el català (que és la llengua pròpia del país i de l'escola) i el castellà (que ho és de l'Estat)? Com es pot aconseguir en uns centres que acullen nombrosos alumnes d'origen estranger, que parlen més de 100 llengües diferents (la majoria desconegudes pel professorat), i desconeixen gairebé tots el català, i en unes aules amb una mobilitat, d'entrades i sortides d'alumnes, creixent?

Per respondre-la utilitzen dues vies: una anàlisi rigorosa de la teoria que sustenta l'educació bilingüe i els programes d'immersió lingüística i les seves implicacions per a la pràctica educativa; i un treball etnogràfic de dos anys en un centre d'educació infantil i primària de Salt.

De tot plegat en conclouen unes quantes coses del màxim interès per a l'educació i el futur d'aquest país nostre:

Primer de tot, que la situació no té res a veure amb la que es donava a final del segle passat, en què hi havia un gran nombre d'alumnes de parla castellana que desconeixien el

català i calia que l'aprenguessin. Ara, el problema no és la multitud de llengües d'origen de l'alumnat, sinó la distància que hi ha entre els alumnes d'una mateixa aula en relació amb les competències lingüístiques escolars. No serveixen, per tant, els programes d'immersió lingüística que s'utilitzaren, amb èxit notable, aleshores, perquè no es dona cap de les tres condicions necessàries: la voluntarietat de les famílies; un professorat coneixedor de la llengua d'origen dels alumnes; i un grup d'alumnes amb una mateixa llengua d'origen. Per això alguns experts parlen de «nova immersió».

Segonament: si bé no serveixen aquells programes, sí que ens poden ser útils els criteris i orientacions per a la pràctica educativa que deriven de la teoria de l'educació bilingüe, i que es poden resumir en tres: la importància que els mestres s'esforcin a fer comprensible allò que diuen i allò que fan; l'interès per multiplicar les ocasions de fer servir la llengua; i la contribució de les famílies i de l'entorn a aquest aprenentatge lingüístic.

I, en tercer lloc, que els alumnes estrangers trigaran un temps considerable a poder equiparar les seves competències lingüístiques (en la llengua de l'escola) a les dels seus companys que la tenien com a llengua familiar. I que les aules d'acollida per a alumnat

estranger, endegades l'any 2004 a moltes escoles i instituts, són un recurs excel·lent per a l'adquisició accelerada d'habilitats conversacionals que els permetin incorporar-se al més aviat possible a les aules ordinàries, amb la resta dels alumnes, que és el lloc on realment podran aprendre el català.

Xavier Besalú

Princeses de vellut

PETIT, Lluïsa.
Totes les dones són princeses.

Borealia.
Març 2006. 108 retrats.

Lluïsa Petit és una fotògrafa brasilera establerta a l'Empordà que ha fotografiat 108 dones que viuen en aquesta terra vestides totes amb un vestit de vellut. Es veu que la seva primera intenció era fer només 60 retrats, però com que la convocatòria va tenir molt d'èxit, el nombre final de fotografies gairebé es va duplicar.

Una amiga m'ha dit que entén aquest interès. Segons ella, encara que n'hi hagi alguna que no vulgui reconèixer-ho, totes les dones volen ser princeses. La meua amiga també diu que amb un vestit bonic les dones no només mostren la seva bellesa

exterior, sinó que, com que se senten bé, la bellesa interior els aflora amb molta facilitat. Potser sí. La mateixa autora explica que la llavor del llibre va ser el retrat que va fer a una amiga que estava desanimada: «l'ha vestit amb un vestit llarg de vellut, l'ha maquillat i l'ha retratat com una princesa». En el pròleg es diu que tot i que una única vestimenta corre el perill de convertir-se en un fred uniforme, això no passa. I és veritat. No existeix la uniformitat perquè cada dona s'agafa el vestit a la seva manera (i aquí, «agafar» és, sovint, en sentit literal). Totes amb el mateix vestit però totes diferents. Llàstima que aquesta diferència no sempre sigui, o sembli, prou real, perquè, tot i que en molts casos l'actitud de les retratades sembla natural, en d'altres s'hi descobreix excessivament la mà de la fotògrafa i, llavors, el retrat perd espontaneïtat i guanya en artifici, un defecte que cap retrat ha de patir: el pitjor que pot fer l'artista és voler construir-lo (encara que, potser, aquí s'ha de